

husholdningens forsvarlige Jørelse, vil man fra denne Side sikkert være endnu mere betænkelig ved at gaa til en midlertidig Bevillingslov, der efter sit Indhold altid maa være endnu knappere end den Finanslov, som man har fundet utilstrækkelig, og det, vel at mærke, med Udsigt til, at den bliver staaende det hele Aar ud. Thi der er jo i og for sig ikke givet nogen Sikkerhed for, at man vil komme bort fra den midlertidige Bevillingslov, og vi have jo Erfaring for, at det kan vise sig umuligt hele Finansaaret igennem at komme bort fra den midlertidige Bevillingslov, saa at man hele Finansaaret maa leve paa den. Jeg tror, at det i Praxis vil vise sig lige saa vanskeligt, om ikke vanskeligere, at blive enig om en midlertidig Bevillingslov som om en ordinær Finanslov, og jeg kan derfor ikke se, at der i det foreliggende Forslag i nogen Henseende er vist en Udvej ud af det vanskelige Tilfælde, som opstaar, naar Tingene ikke enes inden 1ste April om en ordinær Finanslov for det kommende Finansaar. Jeg kan egentlig ikke se, at det foreliggende Forslag i Realiteten siger andet end dette: Fremtidig maa der ikke udstedes provisoriske Finanslove, og i øvrigt bliver alt ved det gamle. Men dette maa dog ganske sikkert siges at være en høist utilfredsstillende Ordning for den Part, som hævder, at de provisoriske Finanslove kun ere fremkomne som et paatvungen Nødmiddel over for — jeg vil gerne bruge et saa dømpet og lempeligt Udtryk som muligt, men jeg maa maasse dog sige; over for hvad man fra denne Side har betragtet som Overtagelse fra den modsatte Side. Man lader Muligheden for disse sidste vedblive, medens man vil stoppe for det, som blev betragtet som Nødmidlet derimod. Jeg tror ikke, at det er Besjen til at naa til Enighed om en Ordning af disse Forhold i Grundloven. Den ærede Ordfører sagde ved Forelæggelsen, at dette, at vedtage en midlertidig Bevillingslov, er den forfatningsmæssige Ordning, som af alle var anerkendt, lige siden 1849. Senere nævnte han selv, at midlertidige Bevillingslove ikke ere nævnte i Grundloven, og at deres Indhold var uklart og omvisteligt tidligere, og at derfor Forslaget nu gaar ud paa at optage den midlertidige Bevillingslovs Indhold udtrykkelig i Grundloven. Det forekommer mig, at de sidste Udtalelser vidne om, at de midlertidige Bevillingslove ikke kunne siges at være den forfatningsmæssige Ordning, men i ethvert Tilfælde kun den Ordning, som faktisk har anerkendt lige fra 1849. Men det har da ogsaa vist sig, at den faktiske Anerkendelse ikke vedblev, og, at det ikke til

enhver Tid lykkedes at naa til en midlertidig Finanslov. Jeg er tilbøjelig til at tro, at man i Øjeblikket næppe vil have Udsigt til at naa stort videre end til det, man naaede ved Forliget og, de dertil sig sluttende Rigsdagsbeslutninger, en faktisk Udtalelse af god Vilje fra begge Sider til at komme over Vanskelighederne og til at enes om en midlertidig Bevillingslov for en vis begrænset Tid, for i denne at se at naa til Forstaaelse om en virkelig Finanslov. Men jeg skal gerne erkende, at jeg vilde anse det for overmaade ønskeligt, om man kunde komme videre, om man virkelig kunde faa en Bestemmelse, som sikrede en forfatningsmæssig Ordning af Finansforholdene selv for det Tilfælde, at der den 1ste April endnu ikke er naaet Overensstemmelse mellem Tingene med Hensyn til Finansloven. Jeg udtalte allerede i Fjor dette, at man fra Højres Side lige saa lidt som fra Venstres Side ønskede, at provisoriske Finanslove skulle vise sig at være nødvendige. Men jeg fastholder, hvad jeg altid har fastholdt, at naar de to Ting ikke kunne enes om en Finanslov og faktisk heller ikke kunne enes om at sætte noget andet i Stedet, vil det være nødvendigt for Regeringen at paatage sig Ansaret for at føre Statshusholdningen videre og at skaffe et Grundlag derfor. Om man i saa Tilfælde vælger den ene eller den anden Form, kongelige Resolutioner eller midlertidige Bevillingslove, provisoriske midlertidige Bevillingslove, det har i Virkeligheden mindre at sige. Og jeg er vis paa, at dette gælder for enhver Regering; og det glæder mig nu at se dette anerkendt af Venstres Hovedorgan i Pressen, som i en Artikel i Gaar udtrykkelig udtaler, at det er en Selvfølge, at kom der et Venstreministerium, vilde dette benytte provisoriske Finanslove lige saa godt, som et Højreministerium har benyttet dem og maatte benytte dem under en vis Eventualitet. Jeg tilstaar, at det efter denne Udtalelse forekommer mig, at den hele Indignation, der fra den Side har været baaret oppe om provisoriske Finansloves Grundlovsstridighed, har været ret forloren; thi jeg kan ikke se rettere, end at, dersom provisoriske Finanslove ere grundlovsstridige, have de ikke kunnet blive grundlovmæssige blot derved, at den høje Regering har udstedt dem, grundlovmæssige i den Grad, at det nu ogsaa skalde være selvfølgeligt, at en Venstregering vilde gøre det samme. Og naar det nu altsaa stilles i Udsigt, at en Venstregering vilde benytte dette Mittel saa godt, som en Højregering — hvad jeg i og for sig ikke har det mindste at sige til, fordi jeg anser det for paatvungen